

ปัจจัยจูงใจในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายการศึกษานอกระบบ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

Motivation Factors for Furthering High School Education in Basic
Nonformal Education for the year B.E 2551

พงศ์พสิน แสงโทโพธิ์¹ วรพจน์ มูรพันธ์²

Pongpasin Saengtopo¹, Woraphot Muraphan²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบข้อมูลปัจจัยจูงใจในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายการศึกษานอกระบบ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร กำหนด โดยตาราง Krejcie และ Morgan ได้ตัวอย่างจำนวน 214 คน เลือกตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ $\alpha = 0.96$ และค่า IOC = 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า:

1. ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยจูงใจในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายการศึกษานอกระบบขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตคันนายาว พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง และมีอายุระหว่าง 15-30 ปี จำนวน 135 คน
2. ผู้เรียนมีระดับปัจจัยจูงใจในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายการศึกษานอกระบบขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยภาพรวมและรายทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านครูผู้สอน ด้านความสำเร็จ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษาและด้านสถานที่
3. ผู้เรียนที่มีสถานภาพโสดและมีรายได้จากการประกอบอาชีพอยู่ในเงินเดือนระหว่าง 10,001-15,000 บาท มีอำนาจการตัดสินใจเรียนต่อเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

คำสำคัญ ปัจจัยจูงใจ การศึกษาต่อ การศึกษานอกระบบ

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

²รองศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปะศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

ABSTRACT

This purpose of research investigating motivation factors for furthering high school education in basic non-formal education for the year B.E 2551.

The sample represented students at the Prawet Non-formal and Informal Education Center, Bangkok. Krejcie and Morgan Table was applied to determine sample size and then 214 subjects were selected by Simple Random Sampling method. The research tool was the questionnaire already tested for its reliability by applying Cronbach's Alpha Coefficient ($\alpha = 0.96$). The statistics applied in this study included percentage, mean, standard deviation and rating.

The research result finding were as follows:

1. According to the analysis of motivation factors for furthering high school education in basic non-formal education for the year 2008 of students at the Prawet Non-formal and Informal Education Center, most respondents were female, age range 15-25 years old, totaling 95 subjects.

2. Students had motivation factors for furthering high school education in basic non-formal education for the year 2008 at high level either the overall picture or respective aspect including instructor, achievement, learning procedures, administration by academic institute and facilities aspect.

3. Students who were single and whose income from their career was in the range of 10,001-15,000 baht had power to take decision whether to further their education for the progress in their career path.

Keywords : Motivation, Futhering, Non-formal Education

กุ่มิหลั้ง

ตามความในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้ให้นิยามเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียน ความว่า เป็นการศึกษามีความยืดหยุ่น ในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

การศึกษานอกระบบ คือ การศึกษาที่มีความยืดหยุ่น ในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของผู้เรียนและชุมชน และผู้ที่

สำเร็จการศึกษาอาจได้รับหรือไม่ได้รับเกียรติบัตรก็ได้ ซึ่งเกียรติบัตรนี้ไม่เกี่ยวข้องกับ การเปรียบเทียบเงินเดือนหรือศึกษาต่อ ยกเว้นการศึกษาสายสามัญของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ที่มีการมอบวุฒิปัตริที่สามารถเปรียบเทียบเงินเดือนหรือศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นได้

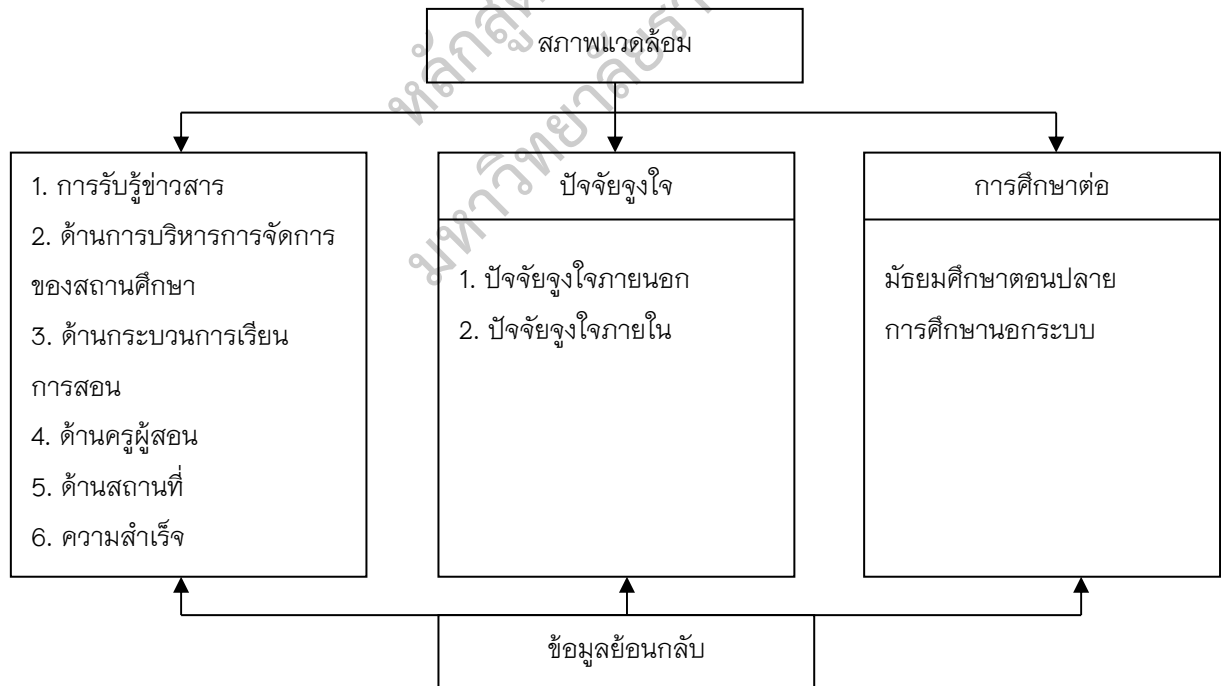
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เขตประเวศ เป็นสถานศึกษาที่ได้มอบหมายจากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวงศึกษาธิการ ให้จัดการศึกษานอกระบบแก่ประชาชนในเขตพื้นที่ เพื่อยกระดับการศึกษาให้กับประชาชนได้มีความรู้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันต่อไป

เนื่องจากปัจจุบันจำนวนนักศึกษากอง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต

ประเทศ มีจำนวนลดลงเมื่อเทียบกับหลายเขตในโซน กรุงเทพมหานครจำนวน 3 เขต ได้แก่ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตสะพานสูง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตบางกะปิ จำนวน 4 ภาคเรียน ซึ่งจำนวนนักศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตบางกะปิ มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเวศ มีจำนวนนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายลดลง โดยอาจจะมาจากหลายสาเหตุ เช่น ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน ด้านสถานที่ ด้านความสำเร็จ ด้านการรับรู้ และจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนในสังกัดอื่นๆ มีจำนวนลดลง จึงส่งผลให้นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเวศ มีจำนวนลดลง

ด้วยเหตุผลนี้เองผู้วิจัยซึ่งเป็น ครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษา การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยใน

การศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเวศ จึงมีความสนใจในการที่จะศึกษาถึงปัจจัยจูงใจในการศึกษาต่อของนักศึกษานอกระบบ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเวศ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อให้ทราบปัจจัยจูงใจในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเวศ
2. เพื่อนำข้อข้อมูลที่ได้รับในการวิจัยไปพัฒนาการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ด้านต่างๆ ของสถานศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกกระบวน และการศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเทศ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 476 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง ตามตารางเครซี่และมอแกน จำนวน 214 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างตามตารางเครซี่และมอแกน จำนวน 214 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในสถานศึกษาด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยจูงใจในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเทศ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยจูงใจในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเทศ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.125) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยจูงใจการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน (เช่นการแจ้งข่าวสาร การติดป้ายประกาศรับสมัครนักศึกษา การลงข่าวสารในเว็บไซต์ การแจกโบรชัวร์ ฯลฯ) มีปัจจัยจูงใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36) รองลงมา ได้แก่ ทราบจากเว็บไซต์ของการศึกษามีปัจจัยจูงใจอยู่ในระดับมากเช่นกัน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34) และเคยศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่สถานศึกษาแห่งนี้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยจูงใจในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเทศ ด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.146) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยจูงใจการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน (เช่น การรับสมัคร วันลงทะเบียน/กำหนดการสอบ ประกาศผลสอบ ฯลฯ) มีปัจจัยจูงใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษามีกระบวนการแนะแนวและติดตามผู้เรียนตลอดเวลาที่มีปัจจัยจูงใจอยู่ในระดับมากเช่นกัน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25) และการให้บริการของเจ้าหน้าที่ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยจูงใจในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเทศ ด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา ด้านหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายนอกระบบขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในด้านกระบวนการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.169) โดยมีปัจจัยจูงใจในด้านการมีกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมการค้นคว้าและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30) รองลงมาในเรื่อง มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28) และในเรื่อง มีกิจกรรมการเรียนรู้อื่นๆส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26) ตามลำดับ

ส่วนในด้านกระบวนการเรียนการสอนอยู่ในระดับควรพัฒนาโดยภาพรวม มีการเชิญวิทยากรหรือผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อส่งเสริมให้ความรู้แก่ผู้เรียนมีปัจจัยจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95) รองลงมาในเรื่อง มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษามีปัจจัยจูงใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05) และมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

ให้แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10) ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยจูงใจในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเวศ ด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.254) โดยมีเรื่อง ผู้สอนมีบุคลิกภาพ ภาพลักษณ์ที่เป็นแบบอย่างแก่ผู้เรียนมีระดับปัจจัยจูงใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35) รองลงมาได้แก่ผู้สอนมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า มีปัจจัยจูงใจอยู่ในระดับมากเช่นกัน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32) และเรื่องผู้สอนส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ให้แก่ผู้เรียน นั้นมีปัจจัยจูงใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30) ตามลำดับ

5. ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยจูงใจในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเวศ ด้านสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.296) โดยมีระดับปัจจัยจูงใจในเรื่อง สถานที่ตั้งของสถานที่เรียนมีความเหมาะสม เช่น ไม่แออัด ไม่ร้อนมีระดับปัจจัยจูงใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35) รองลงมาได้แก่ในด้านมีความสะดวกในการเดินทาง มีปัจจัยจูงใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30) และห้องเรียนมีความเหมาะสมต่อจำนวนผู้เรียน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28) ตามลำดับ

6. ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยจูงใจในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเวศ ในด้านความสำเร็จ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.162) โดยมีระดับปัจจัยจูงใจในเรื่อง ความมั่นคงในอนาคตเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25) รองลงมาได้แก่เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20) และมีความสามารถในการเรียนและแสวงหาความรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15) ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องปัจจัยจูงใจในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเวศ มีประเด็นนำมาอภิปรายผลต่อไปนี้

1. ปัจจัยจูงใจด้านให้บริการข่าวสารให้แก่ผู้เรียน ได้แก่ การสมัครเรียน การลงทะเบียนการสอบอยู่ในระดับมากเพราะการสนับสนุนกิจกรรมและส่งเสริมการเรียนรู้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องและมีมากเท่าๆ กัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะนุช ชันสาครกิตติ (2549, หน้า 56) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ต้องเป็นสถาบันที่อาจารย์เอาใจใส่ และให้ความรู้ไปพัฒนาตนเอง

นอกจากนี้จากการจัดการศึกษาต้องได้รับแรงจูงใจขณะเดียวกันการศึกษาต่อต้องมีแรงจูงใจให้มีประสิทธิภาพ ด้วยการเรียนการสอนช่วยให้เกิดการเรียนรู้ประเมินตนเอง มีความยุติธรรมสอดคล้องให้เกิดการเรียนรู้เป็นการจูงใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณีย์ ลิ้มอักษร (2543, หน้า 136) กล่าวถึงทฤษฎีแรงจูงใจ มีรางวัลและโทษสิ่งล่อใจ บุคลากรทุกคนมักแสวงหารางวัล โอกาส สิ่งเรียนรู้อย่างมีความสุข องค์ประกอบด้านครูผู้สอนต้องมีบุคลิกภาพมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคม

องค์ประกอบด้านแรงจูงใจอาจจำแนกออก ได้แก่ แรงจูงใจเพื่อความอยู่รอด และแรงจูงใจทางสังคมเป็นการสร้างมิตร การจูงใจตนเองแรงจูงใจทำให้เกิดผลสำเร็จต่อชีวิตและการทำงานทุกประเภท อย่างมีประสิทธิภาพและการทำงานมีชีวิตอย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากข้อค้นพบที่ว่า นักศึกษามีปัจจัยในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเวศ อยู่ในระดับมากที่สุดด้านครูผู้สอน โดยมีเหตุผลในการพิจารณาเข้าศึกษาต่อ คือ บุคลิกภาพของครูผู้สอนมีภาพลักษณ์ที่เป็นแบบอย่างแก่ผู้เรียนและยังเป็นแบบอย่างในการส่งเสริมความยุติธรรม ดังนั้นทางศูนย์การศึกษานอกระบบ

ควรจะมีการประเมิน ครูผู้สอนตามระยะเวลาที่กำหนด โดยการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมถึงคุณธรรม จริยธรรมที่ครูผู้สอนพึงมี เพื่อให้ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อครูผู้สอน และนำมาประเมินการทำงานของครูผู้สอนแต่ละคน

1.2 จากข้อค้นพบที่ว่านักศึกษามีปัจจัยในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเวศ อยู่ในระดับมากด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา โดยมีเหตุผลในด้านการให้ข้อมูลข่าวสารและอุปกรณ์การศึกษา และแหล่งเรียนรู้เพื่อให้นักศึกษาได้ค้นคว้าหาข้อมูลเป็นการเอื้อประโยชน์ ดังนั้นศูนย์การศึกษานอกกระบวนควรพิจารณาจัดตั้งงบประมาณเพื่อจัดหาอุปกรณ์การศึกษา และเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยให้เอื้อต่อการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นไป

1.3 จากข้อค้นพบที่ว่านักศึกษามีปัจจัยในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเวศ อยู่ในระดับมากด้านกระบวนการเรียนการสอนโดยมีเหตุผลว่ามีกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพราะฉะนั้นศูนย์การศึกษานอกกระบวนควรจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่สามารถตอบสนองความต้องการทางด้านนี้ให้กับนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ศึกษาจากสถานการณ์จริงในบางวิชาและควรจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ในบางวิชา

1.4 จากข้อค้นพบที่ว่านักศึกษามีปัจจัยในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเวศ อยู่ในระดับมากในด้านสถานที่ โดยมีเหตุผลคือมีความสะดวกและประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาเข้าเรียนและพบกลุ่ม ดังนั้นทางศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตคันทนายาว ควรจะพิจารณาเกี่ยวกับสถานที่ๆ เปิดสอนให้ตรงกับความต้องการของนักศึกษา โดยดูจากสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ห้องเรียน และควร

ตั้งอยู่ในเส้นทางคมนาคมที่สะดวกต่อการเดินทาง เพื่อสร้างความประทับใจและเป็นการอำนวยความสะดวกในการเดินทางมาเรียนกับนักศึกษา

1.5 จากข้อค้นพบที่ว่านักศึกษามีปัจจัยในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเวศ อยู่ในระดับมากด้านความสำเร็จ โดยมีเหตุผลในเรื่องความมั่นคงในอาชีพและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นทางศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตประเวศ ควรจะเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในอาชีพต่างๆ เนื่องจากความหลากหลายในอาชีพของผู้เข้าเรียน ซึ่งจะทำให้นักศึกษาได้นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้งานเกี่ยวกับอาชีพและในชีวิตประจำวันต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาแรงจูงใจในการตัดสินใจศึกษาต่อในด้านต่างๆ นอกเหนือจากด้านที่ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เพื่อจะได้ข้อมูลมาปรับปรุงเพื่อให้สนองตอบความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่มได้มากขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาถึงองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจของนักศึกษาของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจ

เอกสารอ้างอิง

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. (2548). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดศรีเดชา.
- จันทร์ ชุ่มเมืองปัก. (2546). *แรงจูงใจและการจูงใจสร้างปฏิกิริยา*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- ปิยะนุช ชันสาครกิตติ. (2549). *แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
ธัญบุรี*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัชชรัตน์ วรพิพัฒน์กุล. (2550). *แรงจูงใจของนิสิตในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วรรณีย์ ลิ้มอักษร. (2543). *จิตวิทยาการศึกษา*. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

วารสารวิชาการ
หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร